

1. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat:

- uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o **demoralizacji** (używanie alkoholu lub innych środków odurzających; naruszanie praw współżycia społecznego: arogancja, wulgarność, przemoc emocjonalna; popełnienie czynu zabronionego; systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki; włóczęgostwo; udział w działalności grup przestępczych - art. 4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich)

należy podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel **przekazuje** uzyskaną **informację dyrektorowi** oraz **pedagogowi szkolnemu**.
2. Wychowawca **wzywa** do szkoły **rodziców** (prawnych opiekunów) ucznia i informuje ich o problemach wynikających z zachowania ucznia. **Wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym** w obecności ucznia i rodziców **przeprowadza rozmowę**. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może proponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i jego udział w programie terapeutycznym.
3. Wychowawca z pedagogiem **sporządzają notatkę** z przeprowadzonych czynności i umieszczają w dokumentacji pedagoga.
4. Jeżeli rodzice **odmawiają współpracy** lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji dziecka, **pedagog szkolny** pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji **sąd rodzinny lub policję** (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, gdy szkoła wykorzystała wszystkie dostępne środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, szkoła powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II. Jeśli nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod **wpływem alkoholu** lub **narkotyków**, powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach **wychowawcę klasy (pedagoga)** oraz **dyrekcję**, którzy podejmują następujące kroki:
2. **Odizolowanie ucznia** od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawiać go samego; stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. **Wezwanie lekarza** w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. **Zawiadomienie o tym fakcie rodziców/opiekunów**, których trzeba zobowiązać do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go funkcjonariuszom policji **decyduje lekarz**, po

ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.

5. **Dyrektor szkoły zawiadamia** najbliższą jednostkę **policji**, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on **agresywny** bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³) policja ma prawo przewieźć ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). **Jeśli uczeń nie ukończył 18 lat, o fakcie tym zawiadamia się jego rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny,**
6. Jeżeli **powtarzają się** wypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor placówki ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
7. Z przeprowadzonych działań sporządza się **notatkę służbową**, którą podpisują osoby uczestniczące w podjętych czynnościach.

III. Jeśli na terenie szkoły zostanie **znaleziona** substancja wyglądem przypominająca **narkotyk**, powinno się podjąć następujące kroki:

1. **Nauczyciel** zachowując środki ostrożności, **zabezpiecza substancję** przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem **do czasu przyjazdu policji**, próbuje, (jeśli to możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. **Powiadamia** o zaistniałym zdarzeniu **dyrektora** szkoły. Dyrektor niezwłocznie zawiadamia **policję**.
3. Po przyjeździe **policji przekazuje** zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
4. Z przeprowadzonych działań sporządza się **notatkę służbową**, którą podpisują osoby uczestniczące w podjętych czynnościach.

IV. Gdy zachodzi podejrzenie, że uczeń ma przy sobie substancję przypominającą **narkotyk**, powinno się podjąć następujące kroki:

1. **Nauczyciel w obecności innej osoby** (wychowawcy, pedagoga, dyrektora itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży) ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. **Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania** odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona **wyłącznie dla policji**.
2. O swoich spostrzeżeniach **powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów** ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. Gdy **uczeń, mimo wezwania**, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i okazania zawartości teczki, **dyrektor szkoły wzywa policję**, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń **wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel**, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie **przekazać ją jednostce policji**. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe

zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

5. Z przeprowadzonych działań sporządza się **notatkę służbową**, którą podpisują osoby uczestniczące w podjętych czynnościach.

V. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu na terenie szkoły **czynu karalnego ściganego z urzędu należy:**

1. **Zabezpieczyć** miejsce popełnienia czynu (nie dopuścić w to miejsce osób postronnych i ewentualnie ustalić świadków zdarzenia).
2. Zawiadomić **dyrektora** szkoły oraz **policję** lub **sąd rodzinny** (obowiązek ten spoczywa na kierownictwie szkoły).
3. Wykonać ewentualne czynności zalecone przez przyjmującego zgłoszenie policjanta.
4. Odnotować godzinę zgłoszenia, sprawdzić w dostępny sposób **wiarygodność** informacji.
5. W rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne.
6. W przypadku zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, **zatrzymać** do czasu przybycia policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę/ów/.
7. Nie nagłaśniać zdarzenia.

Postępowanie nauczyciela wobec osoby, która stała się ofiarą czynu karalnego:

1. Udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

“Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu” (art. 4 § 3 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich)

Kategorie przestępstw z Kodeksu karnego ścigane z urzędu:

1. Udział w bójce lub pobiciu.
2. Doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej.
3. Znęcanie się.
4. Wywieranie wpływu na świadka w celu skłonienia do cofnięcia skarg lub wpłynięcia na złożone zeznania.
5. Podrabianie dokumentów.
6. Kradzież.
7. Kradzież z włamaniem.
8. Rozbój.
9. Przywłaszczenie.
10. Oszustwo.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY **MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, BRONI I INNYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI:**

1. Uniemożliwienie dostępu osób postronnych do tych środków.
2. Powiadomienie dyrekcji szkoły, która przeprowadza ewakuację i powiadamia odpowiednie służby.
3. W przypadku nieobecności dyrekcji szkoły, nauczyciel - organizator zajęć podejmuje procedury leżące w gestii dyrekcji.

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) *Ustawa z 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (DzU 82.35.228 z późn. zm. - tekst jednolity DzU 02.11.109 z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy.*
- 2) *Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (DzU 82.35.230 z późn. zm.).*
- 3) *Ustawa z 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (DzU 03.24.198),*
- 4) *Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji (DzU 90.30.179 z późn. zm.).*
- 5) *Zarządzenie nr 15/97 komendanta głównego Policji z 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.*
- 6) *Ustawa z 7 września 1997 o systemie oświaty (DzU 96.67.329 w późn. zm.).*
- 7) *Rozporządzenie ministra edukacji narodowej i sportu z 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (DzU 03.26.226).*